

Opis predmeta

Opće informacije		
Nositelj predmeta	doc. dr. sc. Hrvoje Čargonja	
Naziv predmeta	Antropologija obreda	
Studijski program	Preddiplomski sveučilišni studij Protestantska teologija	
Status predmeta	Obvezni	
Godina	Druga	
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave	ECTS koeficijent opterećenja studenata Broj sati (P+V+S)	2 1+0+0

1. OPIS PREDMETA

1.1. Ciljevi predmeta

Ciljevi predmeta su upoznati studente s:

1. osnovnim kulturno-antropološkim pogledima na obred ili ritual;
2. društvenom ulogom obreda te s njegovom učinkovitošću;
3. najvažnijim teorijskim pristupima obredu u antropologiji.

1.2. Uvjeti za upis predmeta

Nema posebnih uvjeta za upis predmeta.

1.3. Ishodi učenja na razini programa kojima predmet pridonosi

1. pokazati znanje o međusobnoj povezanosti teologije te ostalih humanističkih, kao i društvenih disciplina
2. utemeljeno argumentirati i rješavati probleme iz područja dijaloga između kršćanske teologije te filozofije, kulture i znanosti
3. upotrijebiti stečeno znanje prilikom ocjenjivanja uloge crkve i kršćanstva u životu suvremenog čovjeka i društva
4. na temelju stečenoga znanja ocijeniti značaj i relevantnost kršćanstva u međureligijskom kontekstu kao i odnosu prema društvu, kulturi i znanosti
5. donositi prikladne sudove u složenim kontekstima
6. kritički promisliti i evaluirati svoj rad i rad drugih
7. samostalno organizirati svoje učenje i izvršavanje radnih zadataka

1.4. Očekivani ishodi učenja za predmet

Nakon uspješno završenog predmeta student/ica će moći:

1. opisati i protumačiti kulturno-antropološki pristup proučavanju religije i obreda;
2. nabrojati i diskutirati osnovne karakteristike obreda i ritualiziranog ponašanja;
3. opisati i nabrojati osnovne vrste obreda;

4. objasniti i usporediti glavne teorijske pristupe u proučavanju obreda; 5. objasniti te na etnografskim primjerima raspravljati o društvenim funkcijama obreda; 6. identificirati i analizirati oblike obrednih aktivnosti na primjerima religijskih tradicija.																				
1.5. Sadržaj predmeta 1. Upoznavanje s načinom rada na predmetu, obaveznom i dopunskom literaturom, s obavezama studenata i načinom vrednovanja znanja 2. Kultura i religija u antropološkom pogledu: pojašnjenje kulturno-antropološkog pristupa proučavanju obreda 3. Pregled definicija i osnovnih karakteristika obreda; vrste obreda i osnovne tipologije i konceptualizacije obreda 4. Evolucionistički pogled na obred i ritualizacija kod životinja 5. Mit i obred 6. Priroda obreda: Mircea Eliade, sveto i profano 7. Društvena uloga obreda: Emile Durkheim i društveno kipljenje 8. Van Gennep i obredi prijelaza 9. Victor Turner i <i>communitas</i> 10. Obred kao izvedba 11. Učinkovitost obreda 12. Obred i moć 13. Obred u religijskim tradicijama 14. Završna rasprava																				
1.6. Vrste izvođenja nastave <table style="float: right; margin-top: -20px;"> <tr> <td style="vertical-align: top;"> ☒ predavanja ☒ seminari i radionice ☐ vježbe ☒ obrazovanje na daljinu ☐ terenska nastava </td> <td style="vertical-align: top;"> ☐ samostalni zadaci ☒ multimedija i mreža ☐ laboratorij ☐ mentorski rad ☐ ostalo </td> </tr> </table>							☒ predavanja ☒ seminari i radionice ☐ vježbe ☒ obrazovanje na daljinu ☐ terenska nastava	☐ samostalni zadaci ☒ multimedija i mreža ☐ laboratorij ☐ mentorski rad ☐ ostalo												
☒ predavanja ☒ seminari i radionice ☐ vježbe ☒ obrazovanje na daljinu ☐ terenska nastava	☐ samostalni zadaci ☒ multimedija i mreža ☐ laboratorij ☐ mentorski rad ☐ ostalo																			
1.7. Komentari																				
1.8. Obveze studenata Aktivno praćenje nastave i sudjelovanje u raspravama tijekom predavanja.																				
1.9. Praćenje¹ rada studenata <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th>Pohađanje nastave</th> <th>0.5</th> <th>Aktivnost u nastavi</th> <th>0.5</th> <th>Seminarски rad</th> <th>Eksperimentalni rad</th> <th></th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Pismeni ispit</td> <td>1</td> <td>Usmeni ispit</td> <td></td> <td>Esej</td> <td>Istraživanje</td> <td></td> </tr> </tbody> </table>							Pohađanje nastave	0.5	Aktivnost u nastavi	0.5	Seminarски rad	Eksperimentalni rad		Pismeni ispit	1	Usmeni ispit		Esej	Istraživanje	
Pohađanje nastave	0.5	Aktivnost u nastavi	0.5	Seminarски rad	Eksperimentalni rad															
Pismeni ispit	1	Usmeni ispit		Esej	Istraživanje															

¹

VAŽNO: Uz svaki od načina praćenja rada studenata treba unijeti odgovarajući udio u ECTS bodovima pojedinih aktivnosti tako da ukupni broj ECTS bodova odgovara bodovnoj vrijednosti predmeta. Prazna polja možete upotrijebiti za dodatne aktivnosti.

Projekt	Kontinuirana provjera znanja	Referat	Praktični rad							
Portfolio										
1.10. <i>Ocenjivanje i vrednovanje rada studenata tijekom nastave i na završnom ispitu</i>										
Aktivnost studenata pratit će se tijekom čitavog semestra. Nastavu je obavezno pohađati. Ispit je pismeni.										
1.11. <i>Obvezatna literatura</i>										
1) W.A. HAVILAND, <i>Kulturna antropologija</i>, Zagreb, Naklada Sklap, 2002 (odabrani dijelovi). 2) J. D. MOORE, <i>Uvod u antropologiju - Teorije i teoretičari kulture</i>, Zagreb, Jesenski i Turk, 2002 (odabrani dijelovi). 3) A. BERNARD, <i>Povijest i teorija antropologije</i>, Jesenski i Turk, Zagreb, 2011 (odabrani dijelovi). 4) B. STEPHENSON, <i>Ritual - A Very Short Introduction</i>, OUP, 2015 (odabrani dijelovi). 5) R. L. STEIN i P. L. STEIN, <i>The Anthropology of Religion, Magic, and Witchcraft: Fourth Edition</i>, 2nd ed. Routledge, 2017 (odabrani dijelovi). 6) R. L. GRIMES, <i>The craft of ritual studies</i>, Oxford ; New York: Oxford University Press, USA, 2013 (odabrani dijelovi).										
1.12. <i>Dopunska literatura</i>										
1) V. TURNER, <i>Od rituala do teatra: ozbiljnost ljudske igre</i>, Biblioteka Mixta, Zagreb: August Cesarec, 1989. 2) C. M. BELL i A. REZA, <i>Ritual: perspectives and dimensions</i>. New York: Oxford Univ Pr., 2009. 3) R. L. GRIMES, <i>Deeply into the bone: re-inventing rites of passage</i>, Life Passages. Berkeley: University of California Press, 2000. 4) R. L. GRIMES (ur.), <i>Readings in Ritual Studies</i>, 1st edition, Upper Saddle River, N.J: Prentice Hall, 1995. 5) V. BELAJ, <i>Hod kroz godinu: Mitska pozadina hrvatskih narodnih običaja i vjerovanja</i>, Golden marketing, 1998. 6) A. BOŠKOVIĆ, <i>Kratak uvod u antropologiju</i>, Jesenski i Turk, Zagreb, 2010. 7) M. W. DAVIES, <i>Antropologija za početnike</i>, Jesenski i Turk, Zagreb, 2004. 8) J. CAMPBELL i B. MOYERS, <i>Moć mita: razgovor s Bill Moyersom</i>, Biblioteka Serendipity, 2001.										
1.13. <i>Broj primjeraka obvezatne literature u odnosu na broj studenata koji trenutačno pohađaju nastavu na predmetu</i>										
<table border="1"> <thead> <tr> <th>Naslov</th> <th>Broj primjeraka</th> <th>Broj studenata</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Sva literatura dostupna je studentima u elektroničkom obliku.</td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table>		Naslov	Broj primjeraka	Broj studenata	Sva literatura dostupna je studentima u elektroničkom obliku.					
Naslov	Broj primjeraka	Broj studenata								
Sva literatura dostupna je studentima u elektroničkom obliku.										
1.14. <i>Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija</i>										
Kroz rasprave sa studentima tijekom izvođenja predmeta te kroz ispit.										